

Ольга МЕЛЕНЧУК

ЛЮБОВ ДО СВІТУ В ПЕНЗЛІ І СЛОВІ

Іван Гемері. Лірика душі моєї : [Альбом-каталог. Поезії] / [уклад. І. Гемері ; передм. В. Васкан, О. Савчук] / І. М. Гемері. – Чернівці : Місто, 2020. – 128 с.

*Співзвучною є мова пензля і пера,
Коли душа і серце у митця
Безмежно сповнені любові і добра,
Зливаються в мелодії єдиній до кінця.*

Іван Гемері

В особі талановитого буковинського художника, родом із Закарпаття, Івана Гемері поєдналися дві творчі стихії – мистецька і поетична. Душа, спрагла передати красу довколишнього світу та поділитися щирою любов'ю з іншими, не може не творити. Саме тому в мистецьких полотнах художника, як і в його поезії, умовно превалює світло-кольорова гама тонів і півтонів, яка передає весь спектр емоцій та почуттів митця, його розуміння прекрасного.

Мистецький доробок Івана Гемері, що налічує понад три сотні творів класичного живопису, графіки, геральдики, народного малярства, інтарсії, інкрустації, рельєфної різьби по дереву, є не лише відображенням української культури і традицій, а й своєрідним контекстом особистої історії митця, багатой на події та подорожі, мистецькі задуми й втілення їх у життя.

У творчості Іван Гемері тяжіє до реалістичного відтворення дійсності, позаяк у полотнах митця наявні пейзажі різних пір року, зображення

квітів, тварин, історичних пам'яток архітектури, культових споруд, відтворено етнографічно-побутові мотиви з гуцульського життя тощо. Більша частина робіт І. Гемері представлена у нещодавно виданому альбомі-каталозі «Лірика душі моєї», в якому репрезентовано різножанрові мистецькі твори, авторські поезії та поетичні присвяти художникові, список персональних виставок та світлини, що засвідчують ту чи ту подію, фото з домашнього архіву, відгуки про творчість митця поціновувачів українського мистецтва з різних куточків України, з близького й далекого зарубіжжя.

Картини художника наснажені глибинним розумінням краси і добра, емоційно забарвлені, в яких домінує яскрава колористична гама, з переважанням зеленого, жовтого, блакитного, білого та коричневого кольорів, що символізують силу, енергію, життєрадісність, спокій та довершеність. Живописні твори І. Гемері, як правило, виконані акварельними і гуашними фарбами на картоні чи папері й максимально передають настрій та світосприйняття митця. Більшу частину робіт художника становлять пейзажі, в яких відтворено неповторні краєвиди карпатської природи та етнонаціональний колорит життя гуцулів, наприклад, картини: «Полонинська рапсодія» (1990), «Звучать трембіти у Карпатах» (2013), «Танок „Трьопачанка,“» (2013), «Закохані» (2013), «Верховинський мотив» (2013), «Троїсті музики» (2013), «Літо в Карпатах» (2016), «Рідні простори» (2017) тощо.

Вражають живописні роботи з мариністичними мотивами, в яких стихія води надає певної експресії творам, увиразнює емоцію спокою або хвилювання. Для таких картин характерне вдале відтворення повітряної перспективи, гармонійне світлотіньове співвідношення, коли поверхня води реалістично віддзеркалює сушу. Образ води як символ першооснови, чистоти, мудрості й часу є наскрізним у художніх полотнах митця («Благодать» (2009), «На рейді (місто Феодосія) (1991), «Карадаг („Королівська гора,“)» (1990), «Багрянець» (2009), «Гірський танок Прута» (2010), «Ідилія» (1993), «Різдвяний вечір» (1992), «Тиша» (2009), «Чудо природи (озеро Синевир)» (2009), «Водограй Черемоша» (2007), «Річка мого дитинства (р. Апшиця)» (2009), «Перед грозою» (1998), «Двоє в чайці» (2006), «Верби над ставком» (2010), «Борівецька „Просянка,“» (2015), «Світанок на Борівецькому озері Болото» (2016) тощо), де об'єктом зображення постають гірські річки, озера та буйноводдя Чорного моря.

Звертається І. Гемері до жанру натюрморту, здебільшого це квіткові композиції («Провісники весни» (2003), «Квітковий натюрморт» (2002), «Фіалки» (2006), «Подих весни» (2008), «Бузковий дивосвіт» (2018), «Дивовижна астрометрія («Дика орхідея»)» (2015), «Квітова мелодія літа» (2019), «Бузковий розмай» (2018) та ін.), які виграють насиченою багатоколірною палітрою та вражають дрібними деталями.

Особливе місце в творчості митця займають картини, в яких ху-

дожник увіковічнив видатні архітектурні пам'ятки Західної України, зокрема фортифікаційні та сакральні споруди: Ужгородський замок (XII–XVIII ст.), Мукачівський замок Паланок (XIV–XVIII ст.), Свірзький замок (XVI–XVII ст.), Олеський замок (XIII–XVIII ст.), мури Хустського замку (XII–XVIII ст.), Храм Св. Арх. Михаїла (XVIII ст.) (с. Шелестово, Закарпаття), Храм Святого Духа (1795) (с. Колочава, Закарпаття), Храм святої Єлизавети (XIV ст.) (м. Хуст, Закарпаття), церква Св. Миколая (1621 – поч. XX ст.) (с. Онут, Буковина), церква Св. Миколая (XVIII ст.) (с. Данилово, Закарпаття), церква Св. Миколая (1471) (с. Нижня Апша, Закарпаття), Свято-Покровська церква (1851) (с. Борівці, Буковина), Михайлівська церква (1895) (с. Кам'яна, Буковина).

Мистецькі твори І. Гемері створюють відчуття святковості й присутності в тому місці, яке зображено на картині, умиротворюють та духовно розвантажують. Про багатогранність творчої натури митця свідчать і поезії художника, який, наче мазками, малює словами, відтворює та образно передає свою любов до світу та людей. І. Гемері пише так, як відчуває, та присвячує свої поетичні рядки рідним, близьким, друзям, у яких звіряє найпотаємніші думки, переживання, декларує любов до ближнього, рідної землі та Всевишнього. У книзі вміщені віршовані присвяти з нагоди ювілейних дат поетові Василю Васкану, художникові Олександрові Приходнюку, музично-громадському діячу та просвітянину Остапові Савчуку, етнографу та народному майстру Миколі Шкрібляку.

А про те, наскільки активно й заповзято працює буковинський митець на ниві української культури часом за не зовсім сприятливих обставин, підтверджує бібліографічний додаток про творчу діяльність І. Гемері. І важко не погодитися з художником, що «Життя – великий полігон випробувань любов'ю, радіщами, сумом», тож життя загартовує і дає надію на оновлення, щоб з новою силою розпростерти свої крила для вільного польоту фантазії у слові й пензлі.